

Flora op drift

Galium murale: een 'Straatwalstro'

Het klimaat verandert, de flora beweegt mee en dan met name in onze steden. In deze vaste rubriek brengt Ton Denters onbekende urbane nieuwkomers onder de aandacht.

Precies 50 jaar geleden is *Galium murale* voor het eerst in Nederland vastgesteld (Gorteria VII: 88). Het plantje werd opgepikt op een fabrieksterrein in Amsterdam.

Daarna blijft het stil rond de soort, tot aan 2008. In dat jaar stuit Jaco Walhout in Middelburg op een merkwaardig gewasje. Hij heeft geen idee wat het is, maar weet wel dat het om iets speciaals gaat. De ontdekking wordt met collega-floristen gedeeld en alle details worden opgetekend: het is fragiel met draadvormige, liggende stengels en bezit bescheiden, gelige bloempjes (2 of 3 bijeen). Met de loep zijn overal haartjes te ontwaren, op de bladen, de stengels en zelfs op de bloemkroon. De stengelblaadjes staan keurig in kransen (4 tot 6) wat voor een walstro-soort (*Galium*) pleit. Even wordt er aan Frans walstro *Galium parisiense* gedacht, maar dat levert geen match op. Uiteindelijk is het niet ingewikkeld om de juiste soort uit te sleutelen. De clou zit hem in de vruchtjes. Die zijn typisch langwerpige, staan op opvallend neerwaarts gebogen stelen en zijn uitgedost met markante, haakvormige haren.

Straatwalstro op Sardinië (foto Erik Simons).

Deze combinatie wijst linea recta naar *Galium murale*!

Straatwalstro

Galium murale is van huis uit een mediterrane soort, die zich steeds verder uitbreidt onder meer naar Noordwest-Europa. *Galium murale* manifesteert zich primair als straatplant. Het bewoont plaveisels en staat in de randen daarvan. Nederland is trendvolger met België in het spoor. In het Engelse Sussex is het overtuigend gesetteld (vanaf 2008); daar domineert het plantje een stenige oprit. De Britten spreken van Small goosegrass en 'overseas' (Australië-Amerika) staat het te boek als Tiny bedstraw en

Vruchten. Kenmerkend zijn de langwerpige vruchten met haakvormige haren, op neerwaarts gebogen stelen (Gorteria VII, p88).

Yellow wall bedstraw. De Nederlands naam wordt Straatwalstro¹.

Van incidenteel naar structureel?

In Nederland en de ons omringende landen dook *Galium murale* steeds incidenteel en kortdurend (adventief) op. Daarin is nu verandering gekomen. Na Middelburg is Straatwalstro aan het licht gekomen in Utrecht (2009), Alkmaar (2009), Didam (2011), Huizen (2014) en in België in Hooglede (2010) en Gent (2014). Dat is al met al een opvallende oogst voor deze onbekende, die je gemakkelijk over het hoofd ziet. Het optreden is vooralsnog bescheiden, soms staat er een enkeling, maar de inburgering tekent zich af. In Huizen trof ik dit jaar, verspreid over het pleintje Spui, 34 planten. Het is uitkijken naar nieuwe 'spots'; op meer plekken wacht haar ontdekking!

Tekst: Ton Denters

Meer urbaan plantennieuws: zie twitter @ahhdenters

¹ De Nederlandse naam is speciaal ten behoeve van dit artikel in overleg met het Nationaal Herbarium Nederland en de Nationale Plantentuin België overeengekomen.

Straatwalstro op het Spui in Huizen (foto Ton Denters).